

Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-56/18 P

**Comisia Europeană
împotriva
Gmina Miasto Gdynia
și
Port Lotniczy Gdynia Kosakowo sp. z o.o.**

Hotărârea Curții (Camera a cincea) din 11 martie 2020

„Recurs – Ajutoare de stat – Articolul 108 alineatul (2) TFUE – Ajutor pentru investiții – Ajutor pentru funcționare – Infrastructură aeroportuară – Finanțare publică acordată de municipalitățile Gdynia și Kosakowo pentru conversia aeroportului Gdynia-Kosakowo – Decizia Comisiei Europene – Ajutor incompatibil cu piața internă – Ordin de recuperare a ajutorului – Anulare de către Tribunalul Uniunii Europene – Normă fundamentală de procedură – Drepturile procedurale ale părților interesate”

1. *Recurs – Motive – Necesitatea unei critici precise a unui punct din motivarea Tribunalului [art. 256 alin. (1) al doilea paragraf TFUE; Statutul Curții de Justiție, art. 58 primul paragraf; Regulamentul de procedură al Curții, art. 168 alin. (1) litera (d) și art. 169 alin. (2)]*

(a se vedea punctele 35-38)

2. *Acțiune în anulare – Motive – Încălcarea unor norme fundamentale de procedură – Noțiune – Motiv întemeiat pe o încălcare a drepturilor procedurale ale părților interesate cu ocazia adoptării unei decizii în materie de ajutoare de stat – Decizie de retragere a unei prime decizii și prin care un ajutor este declarat incompatibil cu piața internă – Excludere [art. 108 alin. (2) și art. 263 al doilea paragraf TFUE]*

(a se vedea punctele 66, 71, 80-86 și 97)

3. *Dreptul Uniunii Europene – Principii – Dreptul la apărare – Aplicare în privința procedurilor administrative inițiate de Comisie – Investigare a unei măsuri de ajutor ilegal – Drepturi de care beneficiază doar statele membre, cu excluderea persoanelor interesate [art. 108 alin. (2) TFUE; Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 41; Regulamentul nr. 659/1999 al Consiliului, art. 1 litera (h)]*

(a se vedea punctele 74-79, 93 și 94)

4. *Ajutoare acordate de state – Procedură administrativă – Dreptul părților interesate de a-și prezenta observațiile – Încălcare – Consecințe – Decizie care are la bază mai multe temeuri juridice*
[art. 108 alin. (2) TFUE]

(a se vedea punctele 87-90)

5. *Ajutoare acordate de state – Decizie a Comisiei prin care se constată incompatibilitatea unui ajutor cu piața internă – Ajutor pentru funcționare – Constatarea incompatibilității întemeiată pe incompatibilitatea unui ajutor pentru investiții acordat aceluiași proiect – Temei autonom și suficient*
[art. 107 alin. (1) TFUE]

(a se vedea punctele 141, 142, 153 și 154)

Rezumat

În Hotărârea Comisia/Gmina Miasto Gdynia și Port Lotniczy Gdynia Kosakowo (C-56/18 P) din 11 martie 2020, Curtea a anulat Hotărârea Tribunalului din 17 noiembrie 2017, Gmina Miasto Gdynia și Port Lotniczy Gdynia Kosakowo/Comisia (T-263/15), care anulasă în parte o decizie a Comisiei Europene în materie de ajutoare de stat¹ (denumită în continuare „decizia în litigiu”) pentru încălcarea drepturilor procedurale ale părților interesate.

Această cauză își are originea în injectiile de capital realizate în anul 2007 de Gmina Masto Gdynia (municipalitatea Gdynia, Polonia) și de Gmina Kosakowo (municipalitatea Kosakowo, Polonia) în favoarea societății Port Lotniczy Gdynia Kosakowo sp. z o.o. care fusese creată în vederea conversiei, în scopuri civile, a aeroportului militar Gdynia-Oksywie (Polonia). Aceste injectii erau destinate să acopere atât costurile de investiții, cât și costurile de exploatare ulterioare. Republica Polonă a notificat Comisiei această măsură de finanțare în anul 2012. În urma unei proceduri oficiale de investigare deschise în anul 2013, Comisia a adoptat la 11 februarie 2014 o primă decizie² în care a constatat că măsura respectivă constituia ajutor de stat și a dispus, în consecință, recuperarea sa. Prin decizia în litigiu, Comisia a procedat la retragerea acestei prime decizii și la înlocuirea acesteia.

După ce a observat că partea „ajutor pentru funcționare” a măsurii de finanțare în cauză fusese examinată în raport cu orientări și cu derogări diferite în cele două decizii succesive, Tribunalul a reținut, în Hotărârea din 17 noiembrie 2017, că părților interesate în speță nu li s-a dat posibilitatea să își prezinte în mod util observațiile în această privință, astfel încât drepturile lor procedurale ar fi fost încălcate. Apreciind că respectarea drepturilor procedurale ale părților interesate constituia o normă fundamentală de procedură în sensul articolului 263 TFUE, Tribunalul a anulat decizia în litigiu, în măsura în care aceasta califica măsura de finanțare în cauză drept ajutor de stat și dispunea recuperarea sa.

¹ Decizia (UE) 2015/1586 a Comisiei din 26 februarie 2015 privind măsura SA.35388 (13/C) (ex 13/NN și ex 12/N) – Polonia – Înființarea aeroportului Gdynia-Kosakowo (JO 2015, L 250, p. 165).

² Decizia 2014/883/UE privind măsura SA.35388 (13/C) (ex 13/NN și ex 12/N) – Polonia – Înființarea aeroportului Gdynia-Kosakowo (JO 2014, L 357, p. 51).

Sesizată cu un recurs formulat de Comisie, Curtea a statuat, în primul rând, că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a calificat respectarea drepturilor procedurale ale părților interesate în speță drept normă fundamentală de procedură a cărei simplă încălcare ar determina anularea deciziei atacate, fără a fi necesar să se stabilească eventualul impact al acestei încălcări asupra conținutului deciziei în litigiu. Curtea a amintit în această privință că drepturile procedurale recunoscute părților interesate în procedurile de control al ajutoarelor de stat sunt distincte de dreptul la apărare al cărui titular sunt statele membre în calitate de părți la astfel de proceduri. Rezultă că, potrivit Curții, părțile interesate trebuie să aibă posibilitatea de a-și prezenta observațiile, din moment ce Comisia intenționează să își întemeieze decizia pe principii noi, introduse printr-un nou regim juridic. Curtea a subliniat totuși că o neregularitate de procedură precum încălcarea drepturilor procedurale ale părților interesate nu determină anularea deciziei decât dacă se stabilește că, în absența acestei neregularități, decizia atacată ar fi putut avea un conținut diferit. Curtea a dedus de aici că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a întemeiat anularea deciziei atacate doar pe încălcarea drepturilor procedurale ale părților interesate, fără a examina, după cum solicita Comisia, dacă decizia în litigiu avea la bază un temei juridic autonom, care nu a fost afectat în niciun mod de schimbarea regimului juridic.

Curtea a exclus, în al doilea rând, faptul că principiile noi aplicate în decizia în litigiu au putut avea un impact asupra sensului acestei decizii. Astfel, Curtea a amintit că Tribunalul nu se putea limita la a constata modificările regimului juridic aplicat, ci ar fi trebuit să cerceteze impactul eventual al acestor modificări asupra sensului deciziei. Or, Curtea a arătat că constatarea incompatibilității ajutorului pentru funcționare cu piața internă fusese întemeiată, în decizia în litigiu, pe incompatibilitatea ajutorului pentru investiții cu piața internă. După ce a examinat motivarea deciziei în litigiu, Curtea a constatat că o astfel de concluzie era întemeiată pe dispozițiile înseși ale tratatului, iar nu pe o aplicare a unor linii directoare a căror modificare nu putea, în consecință, să aibă impact asupra sensului deciziei în litigiu.

Curtea a concluzionat astfel că încălcarea drepturilor procedurale ale părților interesate în speță nu ar fi putut avea un impact asupra conținutului deciziei în litigiu, astfel încât se impunea anularea hotărârii Tribunalului. Curtea a trimis cauza Tribunalului spre rejudecare pentru ca acesta să se pronunțe cu privire la elementele acțiunii care nu au fost încă examinate.